

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/89/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521201195
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8521201195.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa F. E., nar.XX.X.XXXX, trvale bytom D. XX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Poprad, Pavlova 11/4375, zastúpené kolíznym opatrovníkom Obcou Lomnička, dieťa rodičov - matky G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, t.č. bytom D. XX a otca F. E., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D. XX, t.č. bytom D. XX o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, Stará Ľubovňa na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e ponechať maloletú F. E., nar. XX.X.XXXX v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad, Pavlova 11/4375, Poprad, a to do doby právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

II. Súd u r č u j e navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa lehotu na podanie návrhu na tunajší súd vo veci samej, a to o uloženie opakovaného výchovného opatrenia mal. F. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. XX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Poprad, Pavlova 11/4375, kde účastníkmi konania budú mal. dieťa, jeho rodičia, a to do 30.9.2020.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa podal na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd ponechal mal. F. E. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad, Pavlova 11/4375, Poprad.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že na základe Uznesenia Okresného súdu v Starej Ľubovni o neodkladnom opatrení sp. zn. 4P/88/2020 zo dňa 21.7.2020, právoplatného dňa 21.8.2020 bola maloletá F. E. odovzdaná rodičmi do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad, a to dňa 27.7.2020 priamo z nemocničného zariadenia. Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/92/2020 zo dňa 23.2.2021 právoplatného dňa 16.3.2021 bola mal. F. dočasne odňatá zo starostlivosti rodičov a súd nariadil mal. dieťaťu pobyt v CDR Poprad za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu, a to najdlhšie na dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Výchovné opatrenie bolo priebežne vyhodnocované každé dva mesiace.

Rodičia maloletého dieťaťa G. E., nar. XX.XX.XXXX a F. E., nar. X.X.XXXX, obaja bytom D. XX majú okrem maloletej F. ešte päť maloletých detí a šesť plnoletých detí, z toho traja žijú u rodičov, ostatní majú vlastné domácnosti. Rodina maloletých detí dlhodobo žije v starom murovanom dome, kde obývajú jednu izbu. Domácnosť je zariadená najnutnejším nábytkom- tri rozkladacie sedačky, stará kuchynská linka kde majú uložené čisté ošatenie pre deti a tiež potraviny, mraziaci box, kuchynský stôl, domácnosť je vykurovaná pieckou na tuhé palivo. Hygiena v domácnosti je na primeranej úrovni. Elektrinu toho času majú zavedenú, vodu si nosia z obecného výdajníka. Matka zabezpečuje celodennú starostlivosť o postihnutého syna F. (DMO). Otec maloletých detí je nezamestnaný. Ošetrovujúcim detským lekárom maloletých detí je MUDr. Ondo - Eštok v Podolínci. Doposiaľ zo strany lekára nebolo

hlásené zanedbávanie zdravotnej starostlivosti u mal. detí zo strany rodičov. Taktiež ani zo strany ZŠ s MŠ v Lomničke nebolo oznámené zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, resp. porušovanie školského poriadku.

Rodine tunajší úrad vypláca prídavok na päť detí v sume 127,50 € mesačne a peňažný príspevok na opatrovanie v sume 608,44 € mesačne. Na starostlivosti o mal. deti sa podieľajú obaja rodičia.

Podľa vyjadrenia Obce Lomnička má rodina v obci dobrú povesť. Správajú sa slušne a nevyvolávajú žiadne konflikty. Rodičia sa o deti riadne starajú, majú zabezpečenú stravu, hygienu, základné a osobné potreby.

Podľa vyjadrenia Centra pre deti a rodiny Poprad, sociálnej pracovníčky P. W., mal. F. naďalej navštevuje klinickú psychologičku v Poprade. Od 8.2.2021 začala navštevovať ambulanciu klinickej psychológie, P. X. O.. Podľa vyjadrenia psychologičky mal. F. nevie podať časové a naratívne údaje zo života, čo potvrdzuje kognitívne oslabenie. Uviedla, že udržiava telefonický kontakt s rodičmi, domov sa nechce vrátiť, už povedala mame, že má nový život. Nevie špecifikovať detaily života doma, len že teraz je lepšie. V kontakte málo zdieľna, očný kontakt sporadický, inhibícia ako dôsledok bazálnej deprívácie základných existenčných a psychosociálnych potrieb zrejme. Reč je chudobná, pravdepodobne problém aj s úrovňou osvojenia slovenčiny, na dotazovanie reaguje rôzne, striedavo neodpovedá. Ochoťne kreslí podľa inštrukcie- kresba jednoduchá obsahom aj prevedením. Osobnosť introvertovaná, simplexná. Aj vplyvom kognitívnej a sociálno-ekonomickej znevýhodnenosti. Zvažovaná možnosť fyzického a psychického zneužívania v domácom prostredí sa výrazne prekrýva s dôsledkami dlhodobej deprívácie všetkých vývinových potrieb dieťaťa. Až počas pobytu v CDR sa ukáže na priebehu a miere rekonvalescencie ako hlboko bol poznačený fyzický a psychický vývin mal. F.. Následne v mesiaci 6/2021 absolvovala vyšetrenie v ambulancii klinickej psychologičky P. Y. S., ktorá vo svojej lekárskej správe uviedla, že kognitívne schopnosti dieťaťa v neverbálnej zložke zasahujú pásom ľahkého mentálneho defektu. Psychomotorické tempo pomalšie Reč ťažšie zrozumiteľná, artikulácie neobratná, rozpráva veľmi potichu. Osobnosť simplexná, introvertne ladená. Zvýraznená potreba uznania a pochvaly. Vo voľnej kresbe znázorňuje samostatné obrázky bez spojitosti. Figurálna kresba nezodpovedá fyzickému veku pacientky. Emočný prejav dieťaťa poukazuje na depresívne a úzkostné prežívanie, ktoré nie je možné validne overiť psychologickými testami. V závere správy P. S. uvádza, že u pacientky nie je možné potvrdiť ani vyvrátiť podozrenie na psychické a fyzické zneužívanie v domácom prostredí. F. je utiahnutá, komunikácia s ňou je veľmi obtiažná. Spolupráca je sťažená zníženou úrovňou inteligenčných schopností, negativizmom dieťaťa a tiež problematickým dorozumievaním v slovenskom jazyku, väčšinu psychodiagnostických metód nebolo možné validne vyhodnotiť. S ohľadom na uvedené odporúča psychologické alebo psychiatrické súdnoznalecké vyšetrenie.

S ohľadom na závery a odporúčania v správe z klinicko-psychologického vyšetrenia bolo dňa 13.8.2021 zrealizované ďalšie vyšetrenie u klinickej psychologičky F. Q.. Vo svojej správe klinická psychologička uvádza, že u mal. F. je aktuálny neverbálny intelektový výkon patologický, pohybuje sa v pásme miernej duševnej zaostalosti. Osobnosť vo vývine, t.č. vykazuje znaky emočnej poruchy. Odporúča kontrolné psychologické vyšetrenie podľa potreby a individuálnu psychoterapiu Zo sprostredkovaných informácií sociálna pracovníčka CDR uvádza, že mal. F. sa otca nebojí, dokáže s ním komunikovať, jej správanie nevykazuje známky strachu byť s otcom v tesnej blízkosti. Správanie F. k otcovi je skôr zištné - „teší sa viac z vecí, ktoré jej rodičia (otec) donesie“. F. sa aktuálne nachádza vo vývinovom pubertálnom období. Osobnosť skôr introvertná. Po príchode do CDR bola tichá, utiahnutá, nedôverčivá, vyhýbala sa očnému kontaktu, odmietala varenú stravu. Adaptáciu zvládla pomerne dobre, zvykla si na ostatné deti aj na vychovávateľov. Najviac si rozumie s dievčatami v skupine, ktoré sú jej rovesníčky. Hygienu a sebaobslužné činnosti si postupne osvojila. Všetko ohľadom hygieny ju museli učiť vychovávateľky. Bola vyšetrená na gynekológii kvôli silnej menštruácii. Brala lieky na anémiu. Toho času sa jej to po dobratí liekov upravilo. Pokožka na celom tele po svrabe sa jej taktiež doliečila. Začala sa aj pekne obliekať, pôsobí viac sebavedomo. Rešpektuje všetky pokyny, je však potrebná dostatočná motivácia, usmernenie a následná kontrola. Je nápomocná pri domácich prácach, pri varení, pečení koláčov. Za usilovnosť je F. pochválená, v skupine sa cíti spokojne a sebaisto.

Mal. F. pokračuje v štúdiu na OÚ v Poprade, odbor cukrárenská výroba. V škole sa jej páči, podľa uvedenia učiteľov s ňou v škole nie sú žiadne výchovné problémy. Na vychádzky chodíva vždy v sprievode dievčat z CDR, nakoľko sa ešte stále ťažko orientuje v prostredí. Vo voľnom čase rada sleduje seriály a počúva hudbu. F. rozpráva artikulácie neobratne, rozumie skôr rómsky ako slovensky, zasekáva sa ťažko ju rozumieť.

S rodinou je v pravidelnom telefonickom kontakte, telefonuje hlavne otec. So súrodencami komunikuje aj prostredníctvom sociálnych sietí. V dňoch 24.4.2021, 6.5.2021 a naposledy 9.8.2021 mala F. aj osobnú

návštevu rodičov a súrodencov. Vždy jej donesú kopec jedla a sladkostí. F. sa návšteve vždy poteší a so sladkosťami sa podelí s ostatnými deťmi v skupine.

Podľa vyjadrenia psychologičky CDR Poprad P.. Q. H. sa v prostredí CDR výchovné ťažkosti u mal. F. nevyskytujú, býva nápomocná, rešpektuje pokyny vychovávateľov. Aktuálne je F. smelšia v sociálnych kontaktoch, komunikatívnejšia, v prostredí CDR spokojná, bez výrazných výkyvov v správaní, či prežívaní. Od septembra 2021 navštevuje X. ročník OU v Poprade, odbor cukrárenská výroba. V priestore a čase sa ťažko orientuje, do školy chodí so spolužiakmi. Vzhľadom na to, že od 1.6.2021 u F. došlo k zmene psychológa v rámci CDR, doterajšie psychologické sedenia boli primárne orientované na nadviazanie vzťahu. Spočiatku bola rezervovaná, málo zdieľna, postupne ju začala tešiť plná pozornosť psychológa. Podarilo sa im vytvoriť základy pre bezpečný poradenský vzťah, v ktorom F. vníma, že je tolerované jej prežívanie, pohľad na situáciu a jej potreby. V hodnotenom období z emocionálneho pohľadu do popredia u F. najviac vystupuje perspektíva možného návratu do domáceho prostredia. F. mala počas individuálnych sedení tendencie explicitne vyjadrovať negatívne stanovisko k perspektíve návratu domov k rodičom. U F. pozorujú značnú inkonzistenciu v názoroch týkajúcich sa návratu do domáceho prostredia, je ľahko ovplyvniteľná aktuálnymi emóciami. Spolupráca s ňou je sťažená zníženou úrovňou inteligenčných schopností, problematickým dorozumievaním v slovenskom jazyku. Vzhľadom k podozreniu na psychické a fyzické zneužívanie v domácom prostredí je nutná spolupráca s klinickým psychológom.

Orgánom činným v trestnom konaní tunajší úrad dňa 23.7.2020 zaslal informáciu o podozrení z možného páchania trestného činu na mal. dieťať. Okresné riaditeľstvo policajného zboru Stará Ľubovňa, Odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania začalo trestne stíhanie ČVS: ORP-4/VYS-SL-2021, ktoré doposiaľ nebolo ukončené.

Tunajší úrad okresnému súdu podal správu k vyhodnoteniu výchovného opatrenia v konaní 4P/92/2020. Na základe vyššie uvedených dôvodov tunajší úrad poukazuje, že naďalej nie je možný návrat mal. dieťaťa do biologickej rodiny. Vzhľadom k podozreniu na psychické a fyzické zneužívanie v domácom prostredí je naďalej nutná spolupráca s klinickým psychológom a začaté trestné stíhanie orgánmi činnými v trestnom konaní doposiaľ nebolo ukončené, preto tunajší úrad navrhol, aby súd začal konanie vo veci uloženia opakovaného výchovného opatrenia realizovaného pobytovou formou.

3. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 4P/89/2021 zo dňa 9.9.2021 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Obec Lomnička.

4. Podľa § 324 ods.1 Civilného sporového poriadku /CSP/ pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa ods. 2 cit. zák. ust. na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

Podľa ods. 3 cit. zák. ust. neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa §325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby d/ niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala

7. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa ods. 2 cit. zák. ust. k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8. Podľa § 327 CSP a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní vád podania sa nepoužijú.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa ods. 2 cit. zák. ust. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

12. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku /CMP/ na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenie CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 367 ods.1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa ods. 2 cit. zák. ust. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa ods. 3 cit. zák. ust. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Účelom neodkladného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je neodkladná, rýchla úprava pomerov účastníkov.

Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Inštitút neodkladných opatrení v porovnaní s doterajšou úpravou opustil charakter predbežnosti poskytnutej ochrany a po nariadení neodkladného opatrenia nemusí vždy nasledovať konanie vo veci samej. To však nevyučuje ani to, že ochrana bude poskytnutá len na obmedzený čas a pred začatím konania vo veci samej. Jeho nariadenie je však možné v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej.

Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Povinnosťou súdu pri vydávaní neodkladného opatrenia je skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu.

15. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí je prioritný záujem mal. dieťaťa a dosiahnutie účinnej ochrany jeho záujmov je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu mal. dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov.

16. Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade je dôvod a aj potreba bezodkladnej úpravy pomerov mal. dieťaťa v jeho záujme, a to v zmysle návrhu navrhovateľa jeho ponechaním v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad. Súd poukazuje na to, že na základe Uznesenia Okresného súdu v Starej Ľubovni sp. zn. 4P/88/2020 zo dňa 21.7.2020, právoplatné dňa 21.8.2020 bola maloletá F. E. odovzdaná do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad rodičmi dňa 27.7.2020 priamo z nemocničného zariadenia. Súd poukazuje tiež na prebiehajúce trestné stíhanie vedené voči rodičom maloletej /ČVS: ORP-4/VYS-SL-2021, ako aj na to, že doba ukončenia časového rozpätia výchovného opatrenia u maloletej je dňa 16.9.2021

a návrat maloletej do prirodzeného rodinného prostredia zatiaľ nie možný, keďže ani začaté trestné stíhanie orgánmi činnými v trestnom konaní doposiaľ nebolo ukončené,

17. Súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni na nariadenie neodkladného opatrenia. Bola osvedčená naliehavosť a bezodkladnosť potreby nariadenia tohto neodkladného opatrenia.

18. Súd vzhľadom na vyššie uvedené, vyhovel návrhu a rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti tohto uznesenia.

19. Súd zároveň určil navrhovateľovi lehotu na podanie návrhu vo veci samej, v zmysle ust. § 336 ods. 1 CSP tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dňa odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).